

Lkol b.d. Rob Rijntalder staat stil bij een periode van 55 jaar (!) uit onze recente geschiedenis. Een periode die velen slechts kennen uit de geschiedenisboeken, maar die hij actief heeft beleefd en meegemaakt.

Op 16 december 2010 hebben wij definitief afscheid genomen van de kazernes in Ede, die in de afgelopen zestig jaar zo een grote rol hebben gespeeld in de geschiedenis van ons wapen. Natuurlijk wisten we al een aantal jaren dat, ondanks regelmatig uitstel, het moment van afscheid onherroepelijk een keer zou komen. Toen ik in november jl. dan ook de uitnodiging ontving voor het bijwonen van de overdrachtsceremonie van de Elias Beeckman- en de Simon Stevinkazerne door het Ministerie van Defensie aan de gemeente Ede werd ik toch nog overrompeld door gevoelens van weemoed en nostalgie.

Bij een terugblik op mijn bijna 40-jarige militaire loopbaan kwam ik tot de conclusie dat ik in totaal ongeveer 10 jaar opleidingen heb gevolgd of functies heb vervuld in beide kazernes. Na mijn dienstverlating in 1994 ben ik daarna nog 12 jaar in de kazernes werkzaam geweest als postactief officier. Ik betreur het dat het garnizoen Ede met het verlaten van deze kazernes nu definitief tot een einde komt.

WEEMOED EN NOSTALGIE

Mijn eerste kennismaking met de Simon Stevinkazerne dateert van 15 november 1956. Als 17-jarige korporaal kwam ik, na een jaar algemene militaire opleiding aan de toenmalige Onderofficiersschool in Weert (de huidige KMS) voor het volgen van een vaktechnische opleiding tot instructeur radiotelegrafist naar Ede. Met drie collega's (Willem de Rooij, Rob de Jonge en Rob Herrebrugh) werd ik geleverd in een van de drie legeringsgebouwen op de Stevinkazerne. De opleidingseenheid waarbij wij werden ingedeeld was de Schoolcompagnie Verbindingsdienst (SCV), die samen met de Kadercompagnie Verbindingsdienst (KCV) en de School Reserve Officieren Verbindingsdienst (SROV) in die tijd de belangrijkste bewoners waren van de Stevinkazerne.

De instructeurs die de algemene militaire opleiding verzorgden waren de sergeanten Harry Ledoux en Richard Sittrop. De vaktechnische opleiding vond plaats in de vier houten barakken gelegen in de noordoosthoek van de kazerne, waarbij voor de koffiepauzes gebruik werd gemaakt van een door de geallieerden achtergelaten nissenhut. Mijn opleiding tot telegrafist vond veelal plaats door onderofficieren die van oorsprong afkomstig waren van het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL).

Na de afronding van mijn onderofficiersopleiding kwam ik eind 1957 terecht in een van de legeringsgebouwen in de Elias Beeckmankazerne in de functie van sergeantinstructeur bij de toenmalige E-compagnie onder leiding van kapitein Handgraaf. Pelotonscommandanten waren in die periode de luitenants Johan (J.C.M.) van Dijk en

Klaas van Coberen (toen nog Cohen). De speedmarsen naar de toen nog in gebruik zijnde schietbanen in Ede staan mij nog helder voor de geest. De onderofficiëreninstructeurs waren in die tijd meestal nog intern en geleverd in de compagniesgebouwen. Bij de E-compagnie waren onder meer de sergeanten Karel Bauer, Willem Rotmans en Cor Blom ingedeeld. De onderofficiënskantine in gebouw 2 (later 'De Veteraan') op de Elias Beeckmankazerne was 's avonds goed bezet met alle inwonende onderofficiëren en het klaverjassen was in die tijd een hoofdvermaak.

ze begeleider en instructeur voor diverse vakken was sergeant Frans Polman.

Na een functionele tewerkstelling bij het toenmalig Krijgsmacht Telefoon en Telegraaf Bureau (KTTB) keer ik in 1970 weer terug naar de Edese kazernes. Mijn domein wordt dan het bekende lesgebouw 51, gelegen tussen de Beeckman- en Stevinkazerne, destijds gebouwd voor de opvang van de monteuropopleidingen, die tot begin jaren vijftig nog waren ondergebracht in de Hojelkazerne in Utrecht.

De monteuropopleidingen voor de aspirant beroepsonderofficiëren van de Verbindings-

Legeringsgebouwen op de Simon Stevinkazerne (anno 2010)

Na een plaatsing bij 11 Verbindingsbataljon in 1958/59 en een aansluitende studie aan de HTS Rens en Rens in Hilversum, kwam ik eind 1963 in de rang van Technisch Opzichter weer terug in de Stevinkazerne. Samen met collega Dolf Gossieau volgde ik daar een applicatiecursus in verband met de overgang naar de categorie officieren technisch opzichter. De opleiding vond plaats bij de SROV, toen nog ondergebracht in een van de drie legeringsgebouwen op de Stevinkazerne. Majoor Koops (ex-KMar) zwaaide daar toen de scepter, de luitenants Cor Lucassen en Wim van Vucht waren daar ingedeeld als pelotonscommandanten. On-

dienst en opleidingen in het kader van het project Technische Specialisten werden in die periode ondergebracht bij de Eltroschool onder leiding van luitenant-kolonel Moraal en later de majoors Bijlsma, Koot en De Graaf. Het Depot Verbindingsstroepen, het latere Verbindingsdienst Opleidingscentrum (VOC) stond onder leiding van kolonel W.K. Rijsdijk, later opgevolgd door kolonel N.J. Baden.

In 1976 vertrek ik naar Den Haag voor het vervullen van een aantal staffuncties bij het toenmalige Commando Verbindingen Koninklijke Landmacht (CVKL) om in 1990 weer terug te keren naar de Simon Stevin-

kazerne. Ik kom dan in de functie van Hoofd Sectie Doctrine en Tactische Voorschriften van Staf CVKL terecht in gebouw 82.

Dit gebouw deed in een vroegere periode onder meer dienst als onderkomen voor de garnizoenstandarts. In verband met een reorganisatie van het Commando Verbindingen, waarbij beleid- en uitvoeringstaken worden gescheiden, keer ik de laatste twee jaren van mijn loopbaan terug naar Den Haag om mijn laatste functie te vervullen bij de Afdeling Commandovoering en Informatievoorziening bij de Directie Operatiën van de Landmachtstaf. Eind 1993 verlaat ik de actieve militaire dienst met functioneel leeftijdsontslag. Terugblikkend op voorgaand beknopt beschreven loopbaan kom ik dan tot de conclusie dat ik van de 38 jaar actieve dienst ruimschoots 10 jaar heb doorgebracht in de Edese kazernes.

DE EERSTE SLUITINGEN

Na mijn dienstverlating ben ik al snel weer als postactief militair werkzaam in de Simon Stevinkazerne. Als luitenant-kolonel b.d., maar op verzoek van de toenmalige Regimentscommandant nog actief hoofdredacteur van INTERCOM, kreeg ik een bureauimte toegewezen in gebouw 51, het gebouw waar ik al eerder ruim zes jaar werkzaam was. Al spoedig krijg ik te horen dat gebouw 51 op korte termijn gesloopt gaat worden en kom ik opnieuw terecht in gebouw 82. Vanuit dit gebouw ben ik naast de werkzaamheden voor INTERCOM nauw betrokken bij de organisatie van de grote Telematica-manifestatie: 'Telematica 2000'. Samen met luitenant-kolonel Jan de Raadt en adjudant Piet Konings en enkele van de laatste dienstplichtige militairen vormen we daar het projectbureau voor deze manifestatie. Door de opheffing van de dienstplicht komen in die periode al de eerste gebouwen in de Stevinkazerne leeg te staan. Voor aanvang van de sloop van het keuken- en eetzaalcomplex mag het projectbureau nog over dit gebouw beschikken voor het inrichten van enkele presentatieruimten. Kort na Telematica 2000 wordt dit complex gesloopt en blijft alleen het ketelhuis nog intact.

Samen met Jan de Raadt raak ik vanaf het jaar 2000 nauw betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse herdenking van de capitulatie op 5 mei in Wageningen. De Stichting die jaarlijks deze herdenking organiseert staat dan nog onder leiding van generaal b.d. Arie van der Vlis. Gebouw 82 krijgt inmiddels andere tijdelijke bewoners en ik kom dan met het secretariaat van het Nationaal Comité Herdenking Capitulaties (NCHC) terecht in gebouw 53 (het gebouw destijds gebouwd voor de Transmissieschool en tot voor kort het onderkomen van de School Verbindingsdienst).

Tot medio 2005 blijf ik mijn activiteiten vanuit dit gebouw uitvoeren, hetgeen betekent dat ik totaal zowel in mijn actieve periode als in de postactieve periode ruim twintig jaar bijna dagelijks in de Elias Beeckman- en Simon Stevinkazerne aanwezig ben geweest.

Velen zullen mijn gevoelens van weemoed tijdens de ceremoniële definitieve overdracht van terreinen en gebouwen van beide kazernes aan de gemeente Ede hebben gedeeld. Onder slechte en ijskoude omstandigheden waren velen met mij getuige van het verwijderen van de Leeuw van de sokkel van het monument als symbool van het definitieve vertrek van de Verbindingsdienst uit Ede. Het was goed te horen dat defensie een replica van de Leeuw heeft aangeboden aan de gemeente Ede, die de plaats van de originele Leeuw zal innemen. Als we over 10 of 15 jaar nog eens door de nieuw te verrijzen woonwijk 'Veluwe poort' op de plaats van de kazerne wandelen zal de replica-leeuw ons blijvend herinneren aan het verblijf van de Verbindingsdienst in Ede.

De jongere generatie zal nu geschiedenis moeten schrijven vanuit de nieuwe bakermat van ons wapen in Amersfoort. In Ede resten slechts de gevoelens van weemoed en nostalgie.

Foto's met dank aan kap b.d. A.J.J. Buitendam

Lesgebouw 51 op de Simon Stevinkazerne

Voormalig gebouw 82 op de Simon Stevinkazerne

Soldaat Clasenergebouw (gebouw 53) op de Simon Stevinkazerne

Legeringsgebouw gelegen aan het Veteranenplein op de Elias Beeckmankazerne